

»Viimeinen muuttolintu on ihmeellinen teos...
Näillä sivuilla on toivoa, palsamia epätoivoisten
aikojen haavoille.»

– ELLE US

WSOY

Viimeinen muuttolintu

CHARLOTTE McCONAGHY

»Ainutlaatuinen» – LOS ANGELES TIMES

CHARLOTTE
McCONAGHY

*Viimeinen
muuttolintu*

SUOMENTANUT SARI KARHULAHTI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Sari Karhulahti kiittää Suomen Kulttuurirahastoa saamastaan tuesta.

Siteerattujen runojen suomentajat:

Edgar Allan Poen ”Annabel Lee”: Aale Tynni

Percy Bysshe Shelleyn ”Rakkauden filosofia”: Tuomas Nevanlinna

Pablo Nerudan ”Kuolema yksin”: Jarno Pennanen

Englanninkielinen alkuteos

Migrations

Text Copyright © 2020 by Charlotte McConaghy

Published by arrangement with Flatiron Books, through Ulf Töregård Agency AB.

All rights reserved.

Suomenkielinen laitos © Sari Karhulahti ja WSOY 2021

Werner Söderström Osakeyhtiö

ISBN 978-951-0-46172-3

PAINETTU EU:SSA

Tämä on kaunokirjallinen teos.

*Siinä esiintyvät hahmot, organisaatiot ja tapahtumat
joko ovat kirjailijan mielikuvituksen tuotetta
tai toimivat fiktiivisinä elementteinä.*

Morganille

*Unohda turvallisuus.
Elä siellä, missä pelkää elää.*

RUMI

ENSIMMÄINEN
OSA

1

ELÄIMET kuolevat. Pian täällä on vain meitä ihmisiä. Kerran mieheni löysi ulappakeijuyhdyskunnan kesyttömän Atlantin kallioiselta rannikolta. Kun hän vei minut katsomaan lintuja eräänä yönä, en tiennyt, että ne kuuluivat lajinsa viimeisiin. Tiesin vain, että ne puolustivat hurjina pesäonkaloitaan ja sukeltelivat rohkeasti kuun valaisemissa vesissä. Jäimme joksikin aikaa niiden luokse, ja muutamien pimeydessä viettämiemme tuntien ajan pysyimme kuvittelemaan, että olimme samanlaisia kuin ne, yhtä villejä ja vapaita.

Kerran eläinten huvetessa – huvetessa todella, aivan oikeasti, ei pelkästään synkissä tulevaisuudenkuvissa vaan konkreettisena sukupuuttoaaltona tässä meidän ajassamme – päätin seurata eräitä lintuja valtameren poikki. Ehkä toivoin, että ne johdattaisivat minut jonnekin, minne olivat paenneet muut niiden kaltaiset olennot, luontokappaleet, jotka uskoimme tappaneemme. Ehkä luulin, että minulle selviäisi, mikä pakotti armotta minut jättämään kerran toisensa jälkeen taakseni ihmiset, paikat, kaiken. Tai ehkä vain toivoin, että lintujen viimeinen muuttomatka opastaisi minut sinne, minne kuulun.

Kerran linnut tekivät minusta hurjan.

On pelkkä onnekas sattuma, että näen, mitä tapahtuu. Naaraslintu hipaisee siivellään hiuksenohutta metallilankaa ja tulee siten pudottaneeksi korin häkiksi päälleen.

Suoristan selkäni istumapaikallani.

Lintu ei tee vähään aikaan mitään. Se kuitenkin tietää, ettei ole enää vapaa. Ymmärtää maailmansa muuttuneen pikku-riikkisen, tai ehkä paljonkin.

Lähestyn hitaasti, koska en halua säikäyttää vankiani. Ujel-tava tuuli nipistelee poskiani ja nenääni. Naaraan lajitove-reita kaartelee ilmassa ja kyyhöttää joka puolella jäisillä kal-lioilla, mutta ne väistyvät nopeasti tieltäni. Saappaani nars-kuvat, ja näen linnun pörhistävän höyheniään ja levittävän siipensä empivästi, kun se miettii, pyrkisikö pakoon. Se on tehnyt parinsa kanssa pesäntapaisten keräämällä kasan risuja ja heinänkorsia kallionhalkeamaan. Se ei tarvitse pesää enää, sillä sen poikaset sukeltavat jo itse kaloja ruoakseen, mutta se palaa rakennelman luokse yhä uudelleen kuten ainakin äiti, jolle luopuminen on vaikeaa. Pidätän hengitystäni kohot-taessani koria. Naaras räpäyttää siipiään äkillisessä uhmak-kuuden puuskassa juuri ennen kuin tartun siihen kylmällä kädelläni ja estän sitä liikuttamasta niitä.

Nyt on toimittava nopeasti. Olen kuitenkin harjoitellut, joten kiinnitän tuossa tuokiossa vankini jalan ympärille ren-kaan ja liu'utan sen nivelen ylitse höyhenten alle. Lintu pääs-tää äänen, jonka tunnen liiankin hyvin, koska omasta suus-tani tulee samanlaisia melkein joka yö nukkuessani.

”Anteeksi, vielä hetki, vielä hetki.”

Alan vapista mutta jatkan; on liian myöhäistä lopettaa, kun

on jo kajonnut lintuun, merkinnyt sen, häirinnyt sitä ihmiskäsien kosketuksella. Mikä kauhea teko.

Muovirengas kiristyy ja estää paikanninta putoamasta. Laitteen valo välähtää, joten tiedän, että se toimii. Juuri kun aion päästää linnun menemään, se jähmettyy liikkumattomaksi; vain sen sydän pamppailee kämmentäni vasten.

Minäkin jähmetyn tuntiessani sykkeen. Se on kovin nopea ja heikko.

Linnun nokka on punainen, kuin vereen kastettu. Se on minulle vahvuuden merkki. Lasken pienen olennon takaisin pesään ja vien korin mennessäni hivuttautuessani pois. Toivon, että naaras ampaisee vapauteen kiivain siiveniskuin, ja juuri niin käy: se syöksähtää taivaalle huikean kauniina. Yhtä punaiset jalat kuin nokkakin. Musta samettilakki. Kaksihaarainen pyrstö ja niin kovin elegantit teräväkärkiset siivet.

Lintu kaartelee ilmassa ja yrittää ymmärtää, minkä uuden osan kiinnitin siihen. Vaikka sen paikannin on vain pikkusormeni kynnen kokoinen ja hyvin kevyt eikä haittaa sen liikkeitä, se ei ole mielissään. Se hyökkää yhtäkkiä minua kohti ja kirkaisee kireästi. Hymyilen ihastuksissani ja kumarrun, koska en halua sitä silmilleni, mutta sen hyökkäys ei toistu. Se palaa pesäänsä ja asettuu korsien päälle kuin hautoisi edelleen. Se on jo unohtanut edelliset minuutit.

Olen ollut täällä yksinäni kuusi päivää. Viime yönä telttani päättyi mereen, sillä tuuli ja sade tempaisivat sen päältäni. Käsiäni ja päälakeani ovat nokkaisseet toistakymmentä kertaa linnut, joita pidetään taivaan suojelunhaluisimpina. Voin kuitenkin sanoa, että olen saanut rengastettua kolme lapintii-
raa. Ja että suoneni ovat täynnä suolaa.

Pysähdyn mäen harjalle katselemaan ympärilleni vielä ker-
ran, ja tuuli tyyntyy hetkeksi. Edessäni leviää hohtava jää-

kenttä, sen takana velloo musta vaahtopäinen meri, ja kaukaisuudessa häämöttää harmaa horisontti. Ohitse ajelehtii verkkaisesti mahtavia sinertäviä jäälohkareita jopa näin sydänkesällä. Ja taivaan ja maan valkeudesta erottuu kymmenittäin lapintiiroja. Ne saattavat olla maailman viimeisiä. Jos pystyisin jäämään jonnekin, saattaisin valita tämän paikan. Linnut eivät kuitenkaan jää, enkä minäkään tee niin.

Vuokraamassani autossa tarkenee hyvin lämmityslaitteen toimiessa täydellä teholla. Kun työnnän kohmettuneet käteni puhaltimen eteen, ihoani alkaa kihelmöidä. Matkustajan istuimella on kansiollinen papereita, ja selaan niitä ja etsin erästä nimeä. Ennis Malone. *Saghanin* kapteeni.

Olen puhunut aikaisemmin seitsemän kapteenin kanssa, mutta itsepintaisen järjetön puoleni taisi toivoa heti kun näin viimeisen mahdollisen aluksen nimen, ettei minua onnistaisi heidän kanssaan. *Saghani* tarkoittaa eräällä inuittikielellä korppia.

Silmäilen löytämiäni tietoja. Ennis Malone syntyi Alaskassa neljäkymmentäyhdeksän vuotta sitten. Hänen vaimonsa nimi on Saoirse, ja heillä on kaksi pientä lasta. Hänen aluksensa on yksi viimeisistä, joita saa vielä käyttää laillisesti sillinpyyntiin, ja hän kalastaa Atlantilla seitsenhenkisen miehistönsä kanssa. Laivalistan mukaan *Saghanin* pitäisi olla kaksi seuraavaa yötä laiturissa Tasiilaqin satamassa.

Valitsen navigaattorista Tasiilaqin ja lähden ajamaan hitaasti pitkin jäistä tietä. Tiedän, että pääsen kaupunkiin vasta illalla. Jätän pohjoisen napapiirin taakseni, jatkan matkaa kohti etelää ja mietin, miten toimin. Kaikki edelliset kapteenit kieltäytyivät, kun esitin heille pyyntöni. He eivät halua ottaa mukaansa tuntemattomia, jotka eivät ole olleet

aikaisemmin kalastusaluksella. He eivät myöskään halua muuttaa tapojaan eivätkä käyttää uusia reittejä. Kuulemani mukaan merenkävijät ovat taikauskoisia. Kaavoihinsa kangistuneita. Etenkin nyt kun heidän elämäntapansa on uhatuna. Emme ole pelkästään tappaneet lintuja ja maaeläimiä tasaiseen tahtiin vaan myös kalastaneet meret lähes tyhjiksi.

Minua puistattaa ajatellakin merimatkaa yhdellä niistä aluksista, joiden miehistöt tuhoavat Atlanttia armotta, mutta minulla ei ole muita vaihtoehtoja, ja aika alkaa käydä vähiin.

Oikealla puolellani avautuvaa vihreää kenttää kirjovat lukemattomat valkoiset täplät, ja luulen aluksi niitä puuvilapensaiden hahtuviksi, mutta kaikki vain näyttää vauhdissa epäselvältä: täplät ovat itse asiassa kermanvärisiä villikukkia. Vasemmalla pauhaa tumma meri. Aivan omanlaisensa maailma. Voisin unohtaa aikeeni, pyrkiä eroon pakkomiellestäni. Etsiä jonkin maalaismökin turvapaikakseni. Hoitaa puutarhaa, käydä kävelyillä ja tarkkailla vähitellen katoavia lintuja. Se ajatus vain välähtää mielessäni. Tyytyväisyys muuttuisi turhautuneisuudeksi, ja näinkin avara taivas alkaisi pian tuntua häkiltä. En jää tänne. En pysty jäämään, eikä Niall sitä paitsi antaisi ikinä minulle anteeksi, jos tekisin niin.

Menen halpaan hotelliin ja pudotan reppuni huoneeni sängylle. Lattiaa peittää ruma keltainen kokolattiamatto, mutta ikkunasta näkee mäen alla lainehtivan vuonon. Vastarannalla kohoavilla harmailla vuorilla mutkittelee lumijuovia. Kerran lunta oli enemmän. Maailma on lämmennyt. Pesen suolan kuorruttamat kasvoni ja harjaan likaiset hampaani sillä välin kun kannettavani käynnistyy. Suihku olisi paikallaan, mutta ensin minun täytyy merkitä muistiin, mitä olen saanut aikaan.

Kirjoitan selostuksen kolmen tiiran rengastamisesta ja

käynnistän sitten seurantaohjelman niin jännittyneenä, että pidätän hengitystäni. On suunnattoman helpottavaa nähdä kolme vilkkuvaa punaista valotäplää. Minulla ei ollut aavistustakaan siitä, toimisiko ohjelma, mutta siinä ne ovat: kolme pientä lintua, jotka lentävät talvehtimaan etelään ja johdattavat minutkin sinne, jos suunnitelmani onnistuu.

Kun olen käynyt suihkussa, kuivannut itseni ja pukeutunut lämpimästi, työnnän muutamia papereita reppuun ja lähden ulos, mutta pysähdyn kysymään nuorelta vastaanottovirkailijalta, missä on kaupungin paras pubi. Tyttö silmäilee minua ja todennäköisesti pohtii, mille ikäryhmälle sopivaa huvittelupaikkaa minulle pitäisi suositella, ennen kuin kehottaa minua kokeilemaan satamabaaria. ”Sitten on vielä Klubben, mutta se taitaa olla liian... vauhdikas paikka sinulle.” Annettuun ohjeet hän tirskahtaa.

Hymyilen ja tunnen itseni ikivanhaksi.

Kävelymatka Tasiilaqin läpi on mäkinen ja ihana. Nyppyölleille rakennetut siniset, punaiset ja keltaiset talot muodostavat jyrkän vastakohdan takanaan siintävälle talvimaisemalle. Ne ovat kuin kukkuloita täplittäviä värikkäitä leluja. Kaikki vaikuttaa todellista pienemmältä näkymää hallitseviin vuoriin verrattuna. Taivas on taivas on taivas, mutta täällä se on silti muutakin. Se on laajempi kuin muualla. Istuudun hetkeksi katselemaan vuonolla ajelehtivia jäävuoria, enkä voi olla muistelematta rengastamaani naarastiiraa ja sen sydämen pamppailua kämmentäni vasten. Tunnen sykkeen edelleen, ja painan rintaa ja kuvittelen, että oma sydämeni tykkyttää samaan tahtiin. Nenänpäästäni sitä vastoin en tunne, joten suuntaan kulkuni kohti baaria. Voisin lyödä koko omaisuuteni (joka ei ole tässä vaiheessa suuren suuri) vetoa siitä, että jos satamassa on kalastusalue, miehistö ryyppää aamusta iltaan jossakin kapakassa.

Vaikka ilta on jo pitkällä, aurinko paistaa edelleen kirkkaasti: se ei laske lainkaan näin keskikesällä. Baarin edessä torkkuu kymmenkunta koiraa talutushihnoilla ränneihin sidottuina, ja sen seinään nojaa vanha mies. Hän lienee täkäläisiä, sillä hänellä on pelkkä T-paita yläruumiinsa verhona. Minua palelee jo kun katson häntä. Astellessani häntä kohti huomaa maassa lompakon ja kumarrun sieppaamaan sen käteeni.

”Onko tämä sinun?”

Osa koirista herää ja tähyilee minua tutkimattomilla silmillään. Mies tekee samoin, ja oivallan, että hän on nuorempi kuin aluksi luulin ja lisäksi räkäkännissä. ”Uteqqissinnaaviuk?”

”Tuota... Anteeksi. Minä vain...” Näytän lompakkoa uudelleen.

Mies huomaa sen ja hymyilee. Hätkähdyttävän lämpimästi. ”Puhut siis englantia?”

Minä nyökkään.

Mies ottaa lompakon ja sujauttaa sen taskuunsa. ”Kiitos sinulle, tyttö.” Hän on amerikkalainen, ja hänen äänensä tuo mieleen lähestyvän ukkosen kumean jyrinän.

”Et viitsisi olla työtötelemättä”, sanon leppoisasti ja katson häntä vaivihkaa äskeistä tarkemmin. Hänellä on harmaantunut tukka ja tuuhea musta parta, ja todennäköisesti hän lähestyy vasta viisikymmenvuotispäiväänsä eikä olekaan yli kuudenkymmenen kuten ensi näkemältä kuvittelin. Hänen hailakanväristen silmiensä ympärillä on ryppyjä. Hän on pitkä ja seisoo kumarassa kuin olisi yrittänyt koko ikänsä tekeytyä pieneksi. Kaikki hänessä on isoa. Nenä, kädet, jalat, hartiat, rintakehä ja vatsakumpu.

Hän huojauttaa.

”Auttaisinko sinut jonnekin?”

Hän hymyilee taas. Hän avaa minulle baarin oven, ja kun olen astunut siitä sisään, hän sulkee sen ulkoapäin.

Riisun takkini, huivini, myssyni ja käsineeni pienessä eteisessä ja ripustan ne odottamaan lähtöäni. Näissä lumisissa maissa lämpimien vaatteiden kuoriminen yltä on oma rituaalinsa. Sisällä täydessä baarissa naispianisti soittelee tunnelmamusiiikkia ja klapit palavat rätisten tulisijassa kaiken keskellä. Korkean huoneen paksut kattoparrut on jätetty näkyviin, pöytien ääressä ja sohvilla istuu sekä miehiä että naisia, ja nurkassa muutama nuorukainen pelaa biljardia. Paikka on modernimpi kuin useimmat niistä kiistattoman hurmaavista pubeista, joissa olen käynyt saavuttuani Grönlantiin. Tilaan lasin punaviiniä ja asetun yhdelle korkeista jakkaroista, joita on ikkunan vieressä. Näen paikaltani vuonon, ja sen ansiosta minun on tavallista helpompi olla neljän seinän sisällä. Viihdyn paremmin ulkosalla.

Silmäilen muita asiakkaita ja yritän löytää *Saghanin* miehistöltä vaikuttavan ryhmän. Yksikään pöytäkunta ei erotu olennaisesti muista, ja ainoaan riittävän isoon seurueeseen kuuluvat miehet ja naiset pelaavat yhdessä Trivial Pursuitia ja juovat stoutia.

Olen hädin tuskin ehtinyt maistaa ylihintaista viiniä, kun näen kohtaamani miehen uudelleen. Hän on nyt vesirajassa, ja tuuli pieksee hänen partaansa ja paljaita käsivarsiaan. Tarkkailen häntä uteliaana, kunnes hän kävelee suoraan veteen ja katoaa pinnan alle.

Olen vähällä kaataa lasini liukuessani jakkaralta. Miehestä ei näy vilahdustakaan. Ei vielääkään, ei vielääkään eikä vielääkään. Hyvä luoja – hän ei tosiaankaan nouse upoksista. Avaan suuni huutaakseni mutta napsautan sen saman tien kiinni. En huuda vaan juoksen. Ovesta ulos terassille, alas puuporraitaita, jotka ovat niin iljanteiset, että olen vähällä pudota taka-

listolleni, ja sitten vuonon jäiselle, kuraiselle ja sohjoiselle rantapenkereelle. Jostain lähistöltä kuuluu koiran kimeää ja häätäntynyttä haukuntaa.

Kuinka nopeasti paleltuu kuoliaaksi? Hyvin nopeasti vuonon vedessä. Eikä miestä näy vielä nytkään.

Heittäydyn veteen ja –

Huh.

Sieluni lennähtää ulos huokosistani.

Aistin tutun raajan kylmyyden. Se ympäröi minut ja vie minut väkisin takaisin maalattuun kiviseinäiseen selliin, jossa vietin neljä vuotta ja jonka siis tunnen kuin rakastettuni, ja siksi toivon liian monen kallisarvoisen sekunnin ajan, että olisin kuollut, että kaikki päättyisi nyt heti, en voi odottaa kauempaa, minussa ei ole jäljellä enää mitään –

Ajatukseni selkenevät kertaheitolla. Liikettä, komen-
nan itseäni. Olen aina kestänyt kylmyyttä hyvin: minulla oli tapana uida hyisessä vedessä kaksi kertaa päivässä, mutta siitä on niin kauan, että olin unohtanut, miltä se tuntui, ja pale-
len nyt entistä herkemmin. Potkin märissä vaatekerroksissani kohti isoa miestä, jonka näen alapuolellani. Hänen silmänsä ovat kiinni, ja hän istuu vuonon pohjalla hievahtamatta, mikä on pelottavaa.

Ojennan käteni hitaasti ja otan häntä kainaloista. Ponnis-
tan ylöspäin, kiskon hänet pintaan ja täytän keuhkoni ilmalla. Hän alkaa liikkua, vetää syvään henkeä, tarttuu vuorostaan minuun ja kahlaa kohti rantaa kuin olisi pelastanut minut eikä päinvastoin – miten hitossa tässä niin kävi?

”Mitä sinä oikein yrität?” hän huohottaa.

En pysty vastaamaan heti. Minua viluttaa niin että kipeää tekee. ”Olit vähällä hukkuu.”

”Minä vain pulahdin veteen, jotta pääni selviäisi!”

”Mitä? Ei, sinä...” Raahaudun kuivalle maalle. Tajuan vähitellen totuuden. Hampaani kalisevat niin, että vaikutan varmaan mielipuolelta, kun purskahdan nauruun. ”Arvelin, että tarvitsit apua.”

En oikein muista, millä logiikalla päädyin tähän tilanteeseen. Kuinka kauan odotin ennen kuin juoksin mereen? Kuinka kauan mies oli veden alla?

”Toisen kerran tänä iltana”, hän sanoo. Sitten: ”Anteeksi. Sinä tyttö tarvitset nyt lämmintä ylle.”

Baarista on tullut väkeä katsomaan, mitä on tekeillä. Kaikki uteliaat seisovat vierekkäin sen terassilla kummastuneen näköisinä. Miten nöyryyttävää. Nauran taas, mutta suustani tulee lähinnä pihinää.

”Hei pomo, onko kaikki hyvin?” joku huutaa australialaisittain murtaen.

”Joo”, iso mies vastaa. ”Kaikki oli väärinkäsitystä.”

Hän auttaa minut pystyyn. Sisikuntaani hyytää ja – hitto miten minuun sattuu. Minua on palellut aikaisemminkin yhtä kovasti, mutta siitä on kauan. Miten partasuu voi sietää kylmää niin hyvin?

”Missä sinä asut?”

”Olit pinnan alla tosi pitkään.”

”Minulla on hyvät keuhkot.”

Kompuroin törmää ylös. ”Menen lämmittelemään.”

”Tarvitsetko –”

”En tarvitse.”

”Hei!”

Pysähdyn ja katsahdan taakseni.

Miehen huulet ja käsivarret sinertävät, mutta se ei näytä vaavaan häntä. Katseemme kohtaavat. ”Kiitos pelastamisesta.”

Heilautan kättäni. ”Ei kestä.”

Olen edelleen kylmissäni, vaikka säädin suihkuveden niin kuumaksi kuin mahdollista. Olen aran punainen kuin minut olisi kaltattu, mutta ihoni on tunnoton. Vain kahta oikean jalan varvasta pistelee aivan kuin ne alkaisivat lämmetä. Se on kummallista, koska ne amputoitiin vuosia sitten. Minusta tuntuu kuitenkin usein, että ne ovat yhä tallella, ja juuri nyt minua häiritsee eräs toinen seikka: se, miten nopeasti palasin mielessäni selliin. Ja oli huolestuttavan helppoa sukeltaa veteen sen sijaan että olisin huutanut apua.

Minulla on hukuttautumismiettiä.

Kun olen vetänyt kaikki kuivat vaatteeni ylleni, etsin kynän ja paperia, istuudun keikkuvan pöydän ääreen ja kyhään kirjeen miehelleni.

No niin, nyt olen tehnyt sen. Nolannut itseni niin perusteellisesti, etten toivu siitä ikinä. Kokonainen kylä näki omituisen vieraan ulkomaalaisnaisen heittäytyvän jäiseen vuonoon ahdistelemaan jostain käsittämättömästä syystä miestä, joka vain halusi olla omissa oloissaan. Ainakin tapauksesta tulee hyvä tarina.

Älä yritäkään käyttää myös sitä tekosyytä pyytää minua palaamaan kotiin.

Rengastin aamulla kolmannen linnun ja lähdin pesimäpaikalta. Menetin telttani ja olin vähällä menettää järkeni. Mutta paikantimet toimivat, ja löysin kapteenin, jonka alus on niin iso, että selviytyy matkasta. Jään siis Tasiilaqiin ja suostutellen hänet ottamaan minut miehistöönsä. Minulla ei välttämättä ole muita vaihtoehtoja, mutta olen huono maanittelija. Kukaan ei tunnu koskaan tekevän niin kuin tahtoisin. Tässä paikassa tiedostaa hyvin selvästi oman avuttomuutensa. Olin aina avuton, kun kyse oli sinusta, ja olen ihan hemmetin avu-

ton, kun kyse on linnuista, ja vielä avuttomampi, kun kyse on omista jaloistani.

Olisitpa täällä. Saat kenet tahansa vakuuttuneeksi mistä tahansa.

Tuijotan hetken raapustamiani sanoja. Ne näyttävät typeriltä. Olen tavallaan vielä huonompi ilmaisemaan tunteitani kuin kaksitoista vuotta sitten, mutta niiden kuvailun ei pitäisi olla näin vaikeaa, kun kirjoitan ihmiselle, joka on minulle kaikkein rakkain.

Vesi oli kovin kylmää, Niall. Luulin, että kuolisin. Hetken halusinkin kuolla.

Miten päädyimme tähän tilanteeseen?

Minulla on ikävä sinua. Sen tiedän parhaiten. Kirjoitan lisää huomenna.

F x

Suljen arkin kuoreen, kirjoitan osoitteen ja panen kirjeen muiden lähettämättömien joukkoon. Tunto palaa vähitellen raajoihini, ja sydämeni sykkii vähän miten sattuu, minkä ymmärrän johtuvan kiihtymyksen ja epätoivon sekoituksesta. Kunpa tunteelle olisi jokin nimi. Se on minulle niin tuttu, että ehkä minun pitäisi nimetä se itse.

Joka tapauksessa ilta on vielä nuori ja minulla on tekemistä.

En ole varma, kuinka kauan olen unelmoinut suunnittelemastani matkasta ja kuinka kauan unelma on ollut yhtä olennainen osa minua kuin hapentarve. Pitkän aikaa, tai siltä ainakin tuntuu. En keksinyt matkaideaa, vaan se vain valtasi ajatukseni yhtäkkiä. Aluksi se oli järjetön ja naurettava fantasia: se, että hankkiutuisin kalastusalukselle ja suostutteli-

sin kapteenin viemään minut niin kauas etelään kuin suinkin – se, että seuraisin eräiden lintujen muuttomatkaa, maailman pisintä migraatiota. Tahdonvoima on kuitenkin väkevä mahti, ja minulle on sanottu, että minulla on sitä kauhistuttavan paljon.

»Kellun meressä neuvottomampana kuin milloinkaan aikaisemmin, koska minun ei pitäisi kaivata kotiin, ei pitäisi ikävöidä kaikkea sitä, minkä luota olen pyrkinyt aina kiihkeästi pois. Ei ole kohtuullista, että olen yksi niistä, jotka kykenevät rakastamaan mutta eivät kykene jäämään.»

Franny Stone on päättänyt nähdä lapintiirujen muuttovaelluksen. Hän puhuu itsensä mukaan kalastusaluksen kyytiin seuratakseen maailman viimeistä tiiraparvea Grönlannista Antarktikselle.

Matkan edetessä kohti rannattomia vesiä Franny joutuu kohtaamaan oman historiansa, väkivallan ja rakkauden arvet. Sen, miksi hänen täytyy vaelttaa – mitä kohti ja mistä pois.

»Kipeän kaunis ja koskettava kirja, joka on myös polttavan ajankohtainen. Se kertoo rakkaudesta, tarpeesta ymmärtää ja hyväksyä sisimpämme eläimellisyyys.»

GUARDIAN AUSTRALIA

